

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre des Transports, le 2 juillet 1999, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 23 décembre 1998 relatif aux équipements marins et modifiant l'arrêté royal du 20 juillet 1973 portant règlement sur l'inspection maritime", a donné le 7 juillet 1999 l'avis suivant :

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 2 juli 1999 door de Minister van Vervoer verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 december 1998 inzake uitrusting van zeeschepen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1973 houdende zeevaartinspectiereglement", heeft op 7 juli 1999 het volgende advies gegeven :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

* *

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre et le préambule sont rédigés de manière quasi identique. En l'occurrence le préambule s'exprime en ces termes :

"Vu l'urgence motivée par le fait qu'en vertu de l'article 2, alinéa 1er, de la directive 98/85/CE de la Commission des Communautés européennes du 11 novembre 1998 modifiant la directive 96/98/CE du Conseil de l'Union européenne du 20 décembre 1996 relative aux équipements marins, les Etats membres doivent mettre en vigueur, au plus tard le 30 avril 1999, les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à la directive;

.../...

Considérant que tout nouveau retard peut avoir pour conséquence l'ouverture par la Commission des Communautés européennes, d'une procédure à l'encontre de la Belgique pour non transposition dans les délais impartis de la directive;".

*

* *

Dans le bref délai qui lui a été imparti, la section de législation s'est limitée aux observations ci-après.

I. Observation générale quant à la compétence

La demande d'avis comporte la mention suivante :

"De Vlaamse Regering heeft haar instemming met het betrokken ontwerp echter betuigd onder voorbehoud van de vrijwaring van haar aanspraken op eigen bevoegdheid terzake.

Op verzoek van de voormelde I.C.V.I. wordt de Raad van State uitdrukkelijk gevraagd zich te willen uitspreken over de vraag m.b.t. de problematiek inzake bevoegdheidsverdeling."

Les règles de police générale et la réglementation relative aux communications et aux transports constituent une matière qui est restée fédérale, ainsi qu'il ressort de l'article 6, § 4, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, qui prévoit que les gouverne-

.../...

ments régionaux doivent être associés à l'élaboration de ces règles (1).

Le projet soumis à l'avis de la section de législation, qui modifie des règles relatives aux équipements des navires et à l'inspection maritime, constitue un règlement de police générale de la navigation maritime et relève par conséquent de la compétence de l'Etat fédéral.

Les Régions ayant été associées à son élaboration, le projet ne soulève aucune objection quant à la compétence de son auteur.

II. Observation particulière

A l'article 1er, 3°, en projet, les mots "dans sa version la plus récente" sont ambigus : s'agit-il de la version en vigueur au moment de l'adoption du présent projet ou conviendra-t-il de prendre en considération les modifications ultérieures ? Pour se conformer strictement à la directive 96/98/CE du Conseil relative aux équipements marins, telle que modifiée par la directive 98/85/CE de la Commission, il conviendrait d'écrire en principe "dans sa version au 1er janvier 1999".

(1) C.A., n° 5/96 du 18 janvier 1996, Moniteur belge du 2 février 1996, point B.2.

Pour éviter de devoir modifier l'arrêté à chaque modification des dispositions internationales en cause, mieux vaudrait cependant omettre purement et simplement les mots "dans sa version la plus récente".

Cette omission est d'ailleurs conforme à l'usage suivi en Belgique où la référence, sans autre précision, à un texte signifie que l'ensemble des modifications qui y ont été ou qui y seront encore apportées sont applicables (1).

(1) Voir à ce sujet "Légistique Formelle, Recommandations et formules", n° 5.5, p. 25 (site Internet : <http://www.raadvst-consetat.fgov.be>).

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering van het verzoek om spoedbehandeling is in de brief en in de aanhef in nagenoeg dezelfde bewoordingen gesteld. In het onderhavige geval luidt die motivering in de aanhef aldus :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door het feit dat krachtens artikel 2, eerste lid, van richtlijn 98/85/EG van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 11 november 1998 tot wijziging van richtlijn 96/98/EG van de Raad van de Europese Unie van 20 december 1996 inzake uitrusting van zeeschepen, de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen moeten doen in werking treden om uiterlijk op 30 april 1999 aan de richtlijn te voldoen;

.../...

Overwegende dat een verdere vertraging tot gevolg kan hebben dat de Commissie van de Europese Gemeenschappen een procedure instelt tegen België wegens niet tijdige omzetting van de richtlijn;".

*

* *

Gelet op de korte termijn waarbinnen de afdeling wetgeving advies moet uitbrengen, heeft ze zich bepaald tot de volgende opmerkingen.

I. Algemene opmerking betreffende de bevoegdheid

In de adviesaanvraag staat het volgende :

"De Vlaamse Regering heeft haar instemming met het betrokken ontwerp echter betuigd onder voorbehoud van de vrijwaring van haar aanspraken op eigen bevoegdheid terzake.

Op verzoek van de voormelde I.C.V.I. wordt de Raad van State uitdrukkelijk gevraagd zich te willen uitspreken over de vraag m.b.t. de problematiek inzake bevoegdheidsverdeling."

De "regels van de algemene politie" en de "reglementering op het verkeer en vervoer" zijn een federale bevoegdheid gebleven, zoals blijkt uit artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dat bepaalt dat de gewestregeringen bij het ontwerpen van die regels moeten worden betrokken (1).

(1) Arbitragehof, arrest nr. 5/96 van 18 januari 1996, Belgisch Staatsblad van 2 februari 1996, punt B.2.

Het ontwerp dat om advies aan de afdeling wetgeving is voorgelegd, wijzigt regels betreffende de uitrusting van schepen en de zeevaartinspectie. Het is een verordening van algemene politie op de zeevaart en valt bijgevolg onder de bevoegdheid van de federale Staat.

Aangezien de Gewesten bij de uitwerking van het ontwerp betrokken zijn, levert het ontwerp geen enkel bezwaar op wat de bevoegdheid van de steller ervan betreft.

II. Bijzondere opmerking

In het ontworpen artikel 1, 3°, zijn de woorden "in de meest recente versie" onduidelijk : betreft het de versie die van kracht is op het ogenblik van de goedkeuring van dit ontwerp of moet rekening worden gehouden met latere wijzigingen ? Teneinde strikt aan te sluiten bij richtlijn 96/98/EG van de Raad inzake uitrusting van zeeschepen, zoals gewijzigd bij richtlijn 98/85/EG van de Commissie, behoort in principe "in de versie die van kracht is op 1 januari 1999" te worden geschreven.

Om te voorkomen dat het besluit bij elke wijziging van de betrokken internationale bepalingen moet worden gewijzigd, zou het evenwel beter zijn de woorden "in de meest recente versie" zonder meer te laten vervallen.

Deze werkwijze is trouwens gebruikelijk in België : aldaar betekent dat als zonder nadere precisering naar een regeling wordt verwezen, alle wijzigingen die in die

.../...

regeling zijn of worden aangebracht, van toepassing zijn (1).

(1) Zie in dat verband "Wetgevingstechniek, Aanbevelingen en formules", nr. 5.5, blz. 25 (website : <http://www.raadvst-consetat.fgov.be>).

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

R. ANDERSEN,

président de chambre,
kamervoorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

J. van COMPERNOLLE,

assesseur de la
section de législation,
assessor van de
afdeling wetgeving,

Madame
Mevrouw

M. PROOST,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. L. DETROUX, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. P. BROUWERS, et exposée par M. C. NIKIS, référendaires.

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. DETROUX, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. P. BROUWERS, en toegelicht door de H. C. NIKIS, referendarissen.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST

R. ANDERSEN